

PARTICIPATIE INITIATIEF ZONNEWEIDE OVERBERG

PARTICIPATIEVERSLAG

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	4
1. Inleiding	9
1.1 Aanleiding.....	9
1.2 Afwegingskader ‘Energie in Landschap’ – participatie	9
2. Participatieplan	11
2.1 Doel	11
2.2 Stakeholders	11
2.3 Proces	13
2.4 Communicatiemiddelen	13
3. Uitwerking Participatie	14
3.1 Participatie met aanwonenden	14
3.2 Participatie met inwoners van Overberg	26
3.3 participatie met inwoners van Utrechtse Heuvelrug	28
3.4 Participatie met MKB.....	29
3.5 Participatie met belanghebbende organisaties	29
4. Verrijking van het plan met inbreng van alle stakeholders.....	33
4.1 Ontwerp.....	33
4.2 Ontwerp suggesties die niet verwerkt konden worden	36
4.3 Overige zaken	37
5. Financiële participatie	38
5.1 Aanwonendenregeling	38
5.2 Omgevingsfonds	38
5.3 Stroomafname.....	38
5.4 Investeringsmogelijkheden	39
5.5 Vergelijking met ingediende initiatief	40
6. Nadeelcompensatie.....	41
7. Bijlagen	42
Bijlage A. Principeverzoek BHM Solar, Zonneweide Overberg	42
Bijlage B. Brief BHM Solar aanwonenden, bekendmaking initiatief, 11 november 2021.....	42
Bijlage C. E-mail BHM aanwonenden, uitnodiging keukentafelgesprekken, 25 november 2021.	42
Bijlage D. Brief BHM Solar aanwonenden, raadsbesluit, 24 december 2021	42
Bijlage E. Brief Hé aanwonenden, terugtrekken Hé, 29 januari 2022	42
Bijlage F. Brief BHM Solar aanwonenden, stand van zaken, 1 februari 2022.....	42
Bijlage G. E-mail BHM en gemeente, toelichting communicatie zonneweide, 16 maart 2022	42
Bijlage H. Verslag werkbezoek gemeente en provincie aan planlocatie, 28 maart 2022	42
Bijlage I. Brief BHM Solar aan Overberg, 31 maart 2022	42
Bijlage J. Ontwerp versie 1, 28 april 2022	42

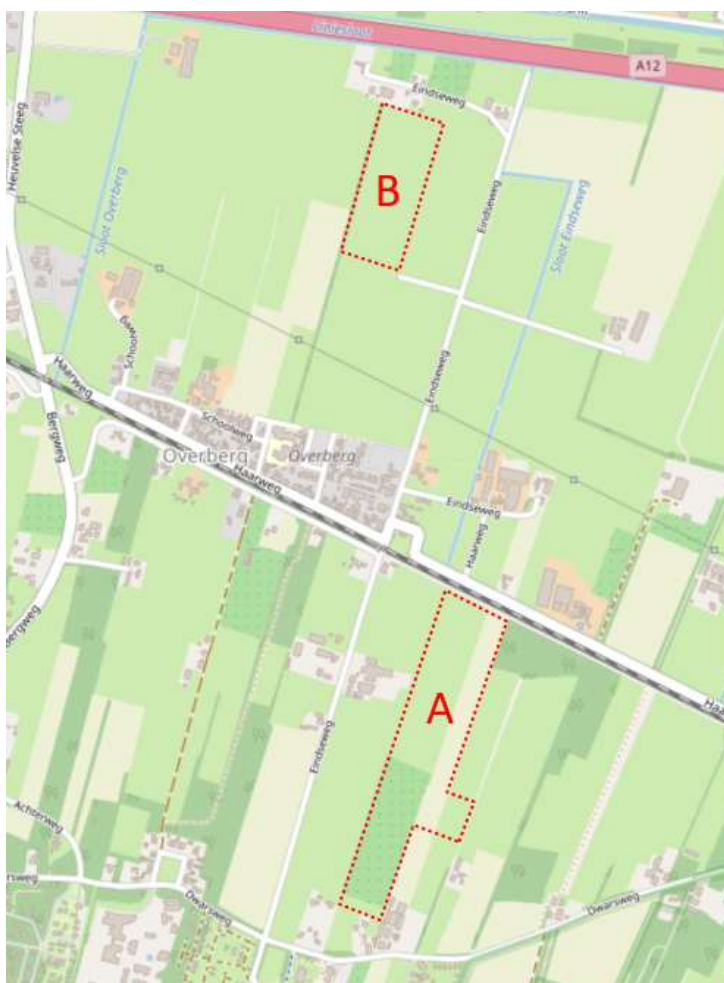
Bijlage K.	Slides aanwonenden avond, 28 april 2022.....	42
Bijlage L.	Verslag aanwonendenavond, 28 april 2022	42
Bijlage M.	E-mail BHM Solar, update proces, ontwerp versie 2 en schetsen, 1 juni 2022.....	42
Bijlage N.	Uitnodiging BHM Solar inloopdag Overberg, 7 juni 2022	42
Bijlage O.	Ontwerp versie 3 en posters inloopdag, 18 juni 2022	42
Bijlage P.	E-mail BHM Solar aanwonenden, update proces, 28 juni 2022.....	42
Bijlage Q.	Verslag aanwonendenavond, 30 augustus 2022.....	42
Bijlage R.	Landschappelijke inpassing zonnepark Overberg	42
Bijlage S.	Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Overberg.....	42
Bijlage T.	Brief aanwonenden verduidelijking plan BHM Solar en Hé, 5 januari 2022	43
Bijlage U.	Inbreng randvoorwaarden aanwonenden en invulling daarvan door BHM Solar, 18 februari, 15 maart, 24 maart en 17 juni 2022	43

Samenvatting

De gemeente Utrechtse Heuvelrug wil in 2050 klimaatneutraal zijn. Om dit doel te bereiken zet de gemeente in op energiebesparing en opwekking van duurzame energie. Tussen 1 augustus en 30 september 2021 heeft de gemeente initiatiefnemers uitgenodigd om plannen in te dienen voor het aanleggen van zonnenvelden tot maximaal 25 hectare.

Op 23 december 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met het selecteren van het initiatief van BHM Solar om een vergunningsaanvraag uit te werken voor een zonneweide bij Overberg. Het initiatief, welke is opgenomen in Bijlage A, behaalde de hoogste score van alle inzendingen.

De beoogde locatie voor Zonneweide Overberg ligt aan de Eindseweg. De zonneweide bestaat uit twee locaties, perceel A en perceel B, zie [Figuur 1](#).

Figuur 1: Planlocatie zonneweide Overberg

Het ontwerp van Zonneweide Overberg is in grote mate positief beïnvloedt door de kennis en kunde van lokale stakeholders. Samen met aanwonenden is voor beide percelen gezocht naar de optimale invulling. Hieronder is schematisch op de kaart aangegeven wat de wensen van de aanwonenden waren en hoe deze in het plan zijn verwerkt:

Figuur 2: Overzicht aanpassingen perceel A

1. Aanwonenden wensen een open zone. Enerzijds zodat er uitzicht blijft behouden vanuit de woningen en anderzijds zodat dieren zoals de das kunnen migreren.
Om de oorspronkelijke zichtlijnen te behouden is er gekozen om een strook voedselrijk grasland te behouden aan de noordzijde van het plangebied. Dit sluit tevens goed aan bij hoe de das het perceel gebruikt. Ook wordt de houtwal langs de westzijde tot aan de zonnepanelen versterkt, zodat het doorzicht voor aanwonende behouden blijft.
2. Alle aanwonenden wensen voldoende afstand tussen de woningen en het zonnepark
Op verzoek van aanwonenden ligt de grens van de zonnepanelen tenminste 100 meter van hun woningen. Voor de zuidzijde van perceel A geldt daarnaast dat aanwonenden wensten 100 meter afstand van hun erfgronden wensten en dat de grens recht werd gemaakt, dit is aanvullend ook aangepast. Voor Dwarsweg 58 was dit echter niet mogelijk, zie 4.2.5.
3. Aanwonenden wensen uitzicht vanaf de Haarweg.
Hier zorgt een fruitboomgaard zowel voor een verder uitzicht voor aanwonenden van Haarweg 11A als voor een meer diverse voedselvoorziening voor de das.

4. Aanwonenden wensen geluidsobjecten zo ver als mogelijk van de woning en wensen deze niet te zien
De transformatoren zijn halverwege het park geplaatst zodat deze zo ver als mogelijk van elke woning gesitueerd zijn en tegelijk op voldoende afstand van het spoor. De afstand tussen de woningen en de transformatoren is vele malen groter dan de minimale geluidsnorm voorschrijft. Door het plaatsen van de transformatoren achter de boerderij staan deze niet in de zichtlijn van aanwonenden.
5. Aanwonenden maken zich zorgen dat de natuur achteruit gaat door de komst van de zonneweide, aanwonenden zien graag dat het hekwerk passeerbaar is voor klein wild
BHM Solar heeft ecologisch advies ingewonnen en voegt elementen in om de impact op bestaande soorten minimaal te houden en/of bestaande/andere soorten te versterken, zoals het toevoegen van fauna passages in het hekwerk voor klein wild.
6. Aanwonenden wensen geen recreatie als onderdeel van het plan en dit schriftelijk bevestigt door de gemeente
Aanwonenden hebben geen behoefte aan mensen dichtbij hun achtertuin omwille van de privacy en maken zich zorgen over de veiligheid op de Dwarsweg met toenemend verkeer. De recreatieve elementen zijn uit het plan gehaald. BHM Solar heeft van de gemeente een schriftelijke bevestiging doorgestuurd aan aanwonenden.
7. Aanwonenden zouden graag koeien zien grazen in de open ruimte tot aan het zonnepark. Aanwonenden wensen dat de struweelsingel op een flauw talud komt en dat deze in de winter dichter wordt aangezet.
Het productiebos in het oorspronkelijke plan is vervangen voor een agrarisch/voedselrijk grasland. De veehouder zal deze weide blijven gebruiken als grasland voor zijn koeien. Om dit mogelijk te maken wordt er een doorgang gecreëerd in de houtwal. In het laatste ontwerp is de struweelsingel zo gemaakt zoals de aanwonenden dat wensen. Door deze breder te maken, planten dichter op elkaar te planten, het assortiment aan te passen en een talud onder de struweel aan te brengen.
8. Aanwonenden willen dat de zonneweide uit het zicht genomen wordt gezien vanaf de Eindseweg, ook in de winter.
Door de houtwal te verlengen inclusief wintervaste beplanting en aan te sterken wordt de landschappelijke kwaliteit verhoogt en tegelijk het zonnepark uit het zicht genomen. In het laatste ontwerp is de houtwal verder verdicht en het assortiment aangepast.
9. Aanwonenden willen de zonneweide niet horen
BHM Solar is er van overtuigd dat aanwonenden geen geluidsoverlast van de zonneweide zullen ervaren, mede op basis van de uitgevoerde geluidsstudie. De afstand tot geluidproducerende objecten is groot (> 250 meter). In het onwaarschijnlijke geval toch blijkt dat er hoorbaar overlast is, heeft BHM Solar toegezegd dat te onderzoeken en extra maatregelen te nemen. BHM Solar is bereid dit vast te leggen met betreffende aanwonenden.

Figuur 3: Overzicht aanpassingen perceel B

1. Aanwonenden wensen afstand tot aan het zonnepark. Tevens willen zij actief meedenken in de ontwikkeling en betrokken zijn bij het beheer van het park. Aanwonenden zien daarnaast mogelijkheden om de wateroverlast die aanwonenden ervaren op te lossen
In overleg met de aanwonenden op Eindseweg is de noordzijde van het plangebied vrijgehouden van zonnepanelen en op een andere manier ingevuld. Hierin is ruimte gemaakt voor een natuurpoel en natuuroever, die beiden tevens de wateroverlast voor aanwonenden zullen verminderen. Het uitgegraven zand wordt gebruikt om een verhoging te maken en de grond zal worden ingezaaid met kruidenrijk grasland om de biodiversiteit te vergroten. Op idee van de aanwonenden wordt er een passage voor groot wild gemaakt in de bestaande houtwal.
2. Aanwonenden wensen voldoende afstand tussen de woningen en het zonnepark
Op verzoek van aanwonenden ligt de grens van de zonnepanelen tenminste 100 meter van hun woningen.

3. Aan de oostzijde wensen aanwonenden dat het zicht op het park wordt beperkt, de knotwilgen langs de oostzijde zijn niet gewenst door aanwonende
In overleg met de aanwonenden is er een struweelsingel toegevoegd. In overleg met aanwonenden worden in het noordelijke gedeelte knotwilgen bijgeplant.
4. Aanwonenden en mensen uit het dorp gaven aan dat het dorp een stuk hoger ligt dan het plangebied en maken zich zorgen of er niet op de panelen wordt gekeken.
De struweelsingel aan de zuidzijde wordt verhoogd tot zo'n 3 meter om het zicht te beperken.
5. Aanwonende stelde voor om de zonneweide te laten begrazen door schapen
BHM Solar en dezelfde aanwonende zullen het beweiden door middel van schapen samen organiseren

Financieel brengt de zonneweide de lokale gemeenschap een aantal voordelen. Deze bestaan uit:

1. **Aanwonendenregeling.** Aanwonenden krijgen gratis stroom, of zonnepanelen, of een duurzaam equivalent geleverd van initiatiefnemer.
2. **Omgevingsfonds.** BHM Solar doet een bijdrage aan het Omgevingsfonds, deze bijdrage is in de eerste 15 jaar gelijk aan 0,50 euro per opgewekte MWh.
3. **Duurzame stroomafname.** Inwoners van de gemeente Utrechtse Heuvelrug hebben de mogelijkheid om tegen een interessant tarief de duurzame zonnestroom af te nemen.
4. **Mee investeren.** Inwoners van de gemeente Utrechtse Heuvelrug krijgen de kans om mee te investeren in de zonneweide en hier financieel rendement op te maken.

1. Inleiding

Dit document beschrijft de procesparticipatie zoals die is uitgevoerd rondom Zonneweide Overberg inclusief een plan voor financiële participatie. Andere documenten die integraal onderdeel uitmaken van Zonneweide Overberg zijn:

- Landschappelijk inpassingsplan inclusief bijbehorend inrichting- en beheerplan, zie Bijlage R.
- Ruimtelijke onderbouwing, zie Bijlage S, inclusief onderzoeken zoals;
 - Natuurtoets
 - Nader onderzoek das
 - Aeries-berekening
 - Watertoets

1.1 Aanleiding

De gemeente Utrechtse Heuvelrug wil in 2050 klimaatneutraal zijn. Klimaatneutraal betekent dat er op het grondgebied evenveel energie wordt opgewekt als dat er gebruikt wordt. Er wordt ingezet op energiebesparing én opwekken van duurzame energie, zoals zonne-energie. De gemeente heeft hiervoor ook zonnenvelden nodig. Het doel is om in 2025 80.000 MWh per jaar zonne-energie op te wekken.

Om dit doel te bereiken is op 12 oktober 2020 het afwegingskader 'Energie in Landschap' vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin staat hoe de plannen voor duurzame energieopwekking in de landschappen van de gemeente worden gewogen.

Tussen 1 augustus en 30 september 2021 was de indieningsperiode voor initiatieven van zonnenvelden. Initiatiefnemers konden in deze periode plannen voor het aanleggen van zonnenvelden van maximaal 25 hectare voor beoordeling indienen.

BHM Solar heeft een initiatief ingediend voor een zonnenveld in Overberg. Dit initiatief is door het college, op 9 november 2021, voor besluitvorming naar de gemeente raad gestuurd. De gemeenteraad heeft 23 december 2021 toestemming verleend om het initiatief verder uit te werken.

1.2 Afwegingskader 'Energie in Landschap' – participatie

In het afwegingskader 'Energie in Landschap' is het volgende opgenomen over participatie.

De gemeente hecht groot belang aan goede participatiemogelijkheden voor lokale belanghebbenden waaronder inwoners. Daarbij gaat het zowel om procesparticipatie (betrokkenheid bij de verschillende stadia van planvorming) als om financiële participatie (zoals mede-eigenaarschap, financieel profijt, compensatie voor eventuele schade).

De initiatiefnemer is primair verantwoordelijk voor de communicatie rondom het project en voor het verzorgen van de participatie. De initiatiefnemer dient te werken met een op het project afgestemde vorm van procesparticipatie. De relevante stakeholders moeten vanaf het begin de mogelijkheid krijgen om mee te denken over de locatie, vormgeving en ontwikkeling van het beoogde project. De gemeente stelt hiervoor in het kader van de Omgevingswet participatierichtlijnen vast. De initiatiefnemer moet ook een verantwoording over de uitgevoerde participatie overleggen waarin inzichtelijk is gemaakt welke stappen zijn gezet en op welke wijze mensen zijn betrokken.

In het participatieplan wordt ook aandacht besteed aan de mogelijkheden voor financiële participatie en compensatie. Financiële participatie heeft als doel om te komen tot een goede verdeling van de lusten en de lasten van het energieproject en kan verschillende vormen aannemen, bijvoorbeeld aandelen, obligaties of korting op de stroomafname vanuit het energieproject. Financiële compensatie kan bijvoorbeeld in de vorm van een omgevingsfonds. Afspraken met de omgeving over financiële participatie worden bij voorkeur vastgelegd in een omgevingsovereenkomst. De gemeente onderschrijft het streven naar 50% lokaal eigendom of financieel profijt voor de lokale omgeving (inwoners en bedrijven), zoals benoemd in het Landelijk Klimaatakkoord 2019.

2. Participatieplan

2.1 Doel

Het doel van participatie is meerledig. Enerzijds is het doel om zoveel als mogelijk acceptatie te verkrijgen voor de komst van een zonneweide. Anderzijds is het een doel om het initiatief te verrijken met lokale kennis en kunde. Door middel van een uitgebreid participatieproces, waarin veel ruimte is gegeven voor inspraak van belanghebbenden, zijn beide doelen, in onze ogen, bereikt.

2.2 Stakeholders

Stakeholders zijn de verschillende belanghebbenden in een project. Iedere stakeholder heeft zijn eigen mate van betrokkenheid en invloed, waarbij ook andere benaderingen benodigd zijn.

2.2.1 Aanwonenden

Aanwonenden zijn vastgesteld als de huishoudens die binnen 150 meter van de zonneweide verblijven en vanuit hun woning zicht kunnen hebben op het zonnepark. In totaal gaat het om 22 adressen aan de Eindseweg, Dwarsweg en Haarweg, zie de rode stippen op [Figuur 4](#) en [Figuur 5](#). Deze groep omvat tevens de grondeigenaren betrokken bij de zonneweide.

Dit zijn mensen die in de direct omgeving van de zonneweide wonen en daardoor de belangrijkste stakeholders van het project. Daarom kregen zij een aparte benadering. Persoonlijke aandacht is voor deze doelgroep zeer belangrijk. Zij hebben hun zorgen kunnen uiten. Gezamenlijk zijn we op zoek gegaan naar geschikte oplossingen om hun zorgen, waar mogelijk, weg te nemen.

Figuur 4: Aanwonenden perceel A

Figuur 5: Aanwonenden perceel B

2.2.2 Inwoners Overberg

De inwoners van Overberg wonen na de aanwonenden het dichtst bij de zonneweide en zijn dan ook actief betrokken in de ontwikkeling van de zonneweide. Zij zijn door middel van inlooptagen actief benaderd mee te denken in de ontwikkeling van de zonneweide.

2.2.3 Inwoners Utrechtse Heuvelrug

De overige inwoners van de Utrechtse Heuvelrug wonen niet nabij de zonneweide. Zij worden passief benaderd mee te denken in de ontwikkeling van de zonneweide. Zodra er mensen met interesse zich kenbaar hadden gemaakt werden zij vanaf dat moment actief betrokken

2.2.4 MKB

In de buurt van de zonneweide zijn meerdere bedrijven gevestigd. Met een aantal bedrijven is gesproken over het leveren van producten/diensten voor de zonneweide en over koppelkansen die de zonneweide mogelijk biedt.

2.2.5 Belanghebbende organisaties

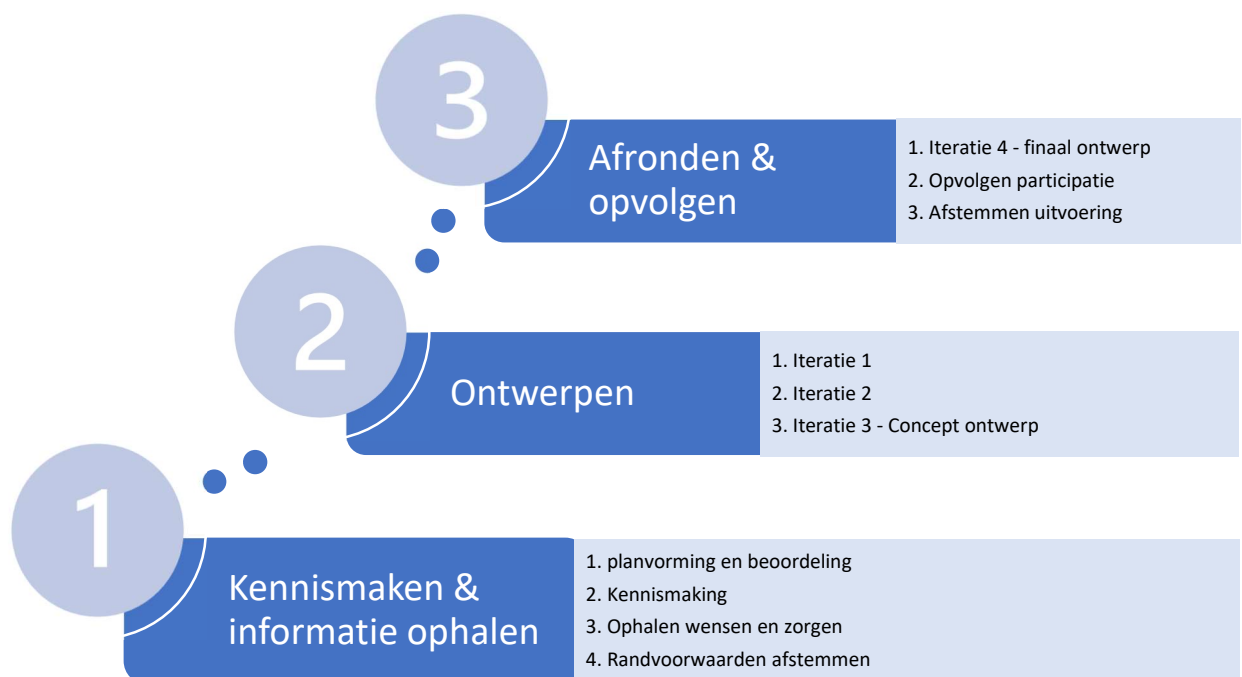
Er zijn verschillende organisatie betrokken in de ontwikkeling van de zonneweide. Elk van deze organisaties heeft een eigen invalshoek/belang bij de zonneweide. Deze belangen zijn zo goed mogelijk ingepast in het ontwerp van de zonneweide. Onderstaande lijst bevat de betrokken organisaties.

- a. Gemeente Utrechtse Heuvelrug
- b. Provincie Utrecht
- c. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
- d. Regionale netbeheerder Stedin
- e. Waterschap Vallei en Veluwe
- f. Overbergs Belang
- g. Vereniging voor Dorp & Natuur Amerongen-Leersum / Federatie Groene Heuvelrug
- h. Stichting Heg en Landschap
- i. Energie coöperatie Heuvelrug Energie (Hé)
- j. Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU)
- k. Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid Veenendaal-Rhenen (IVN)

2.3 Proces

Het participatieproces met alle belanghebbenden is in drie hoofdfases opgedeeld. De invulling hiervan was soms een kwestie van een gesprek, opvolging en afronding. Met de aanwonenden zijn de hoofdfases uitvoeriger doorlopen. De eerste twee fases hiervan zijn bij schrijven van dit document afgerond.

De eerste fase stond in het tekenen van kennismaken en het ophalen van onderwerpen die in de omgeving leven en het ophalen van wensen en zorgen over de zonneweide. In de fase daarna werd het ontwerp van de zonneweide samen vormgegeven. In de derde fase zal het concept ontwerp finaal worden en wordt het participatieproces verder doorlopen richting de bouwfase en exploitatiefase. Binnen de fases onderscheiden we subfases, zoals hieronder aangegeven. Deze worden in het volgende hoofdstuk nader uitgewerkt.

2.4 Communicatiemiddelen

Gedurende het participatieproces is er gebruikt gemaakt van de volgende communicatiemiddelen:

- Website, www.zonneweideoverberg.nl ;
- (nieuws)brieven (mail en huis-aan-huis);
- Uitnodigingen (mail en huis-aan-huis);
- Posters;
- Gemeentelijk nieuws;
- Telefoongesprekken;
- Gesprekken 1-op-1 en in groepen;
- Inloopavonden/dagen.

3. Uitwerking Participatie

In dit hoofdstuk volgt een uiteenzetting van de procesparticipatie die met aanwonenden, inwoners van Overberg/gemeente Utrechtse Heuvelrug, MKB en overige organisaties doorlopen is. Het initiatief voor de zonneweide is met al deze inbreng sterk verbeterd ten opzichte van het oorspronkelijke plan. Een overzicht van deze verbeteringen volgt in het volgende hoofdstuk.

3.1 Participatie met aanwonenden

Deze paragraaf beschrijft hoe het participatietraject met aanwonenden de afgelopen 9 maanden is vormgegeven. Dit traject is in verschillende fases doorlopen, die genoemd zijn in hoofdstuk 2.3.

Door middel van open avonden, telefoongesprekken, keukentafelgesprekken, een inloopdag, een website en brieven is er gecommuniceerd met de buurt en werd iedereen stap voor stap meegenomen in het ontwikkelproces. Door goed te luisteren naar de zorgen, de wensen en de lokale kennis over het gebied werd een constructieve dialoog op de inhoud van het initiatief mogelijk. Dankzij deze dialoog is het initiatief aangepast en ons inziens sterk verbeterd. We zijn trots op het finale plan wat tot stand is gekomen. Al deze inbreng kenmerkt Zonneweide Overberg als een initiatief waar veel inbreng van aanwonenden in is verwerkt.

Participatieactiviteiten	
Keukentafelgesprekken aanwonenden	24
Aanwonendenavonden	2
Inloopdagen Overberg	1
Ontwerpiteraties	4
Mail, telefoon	Continue

Hieronder volgt per fase een beschrijving van de activiteiten.

Voor de leesbaarheid worden aanwonenden opgedeeld in vier clusters op basis van hun locaties. In drie van de vier clusters verenigde aanwonenden zich op een gegeven moment, waarna vaak met een vertegenwoordiging van de cluster is gesproken. Elk van deze clusters heeft met name inbreng geleverd op het deel van de zonneweide dat voor hen het meest relevant is. De clusters zijn opgedeeld in:

1. Perceel B
2. Noordzijde perceel A
3. Westzijde perceel A
4. Zuidzijde perceel A

Kennismaken en informatie ophalen

1. Planvorming en beoordeling gemeente

Augustus – Oktober 2021

Tijdens de planvorming en beoordeling door de gemeente heeft de gemeente expliciet gevraagd om nog geen participatieproces te starten met de buurt, maar deze op te starten na bekendmaking van de beoordeling. BHM Solar heeft zich aan dit verzoek gehouden.

2. Kennismaking

November 2021

Na bekendmaking van het collegevoorstel begin november is BHM Solar direct met energie coöperatie Heuvelrug Energie (hierna: Hé) langs de deuren gegaan van de aanwonenden. Hierbij werd het initiatief aangekondigd tijdens persoonlijke gesprekken en werd een brief achter gelaten met meer informatie en een uitnodiging voor een kennismakingsavond. De website www.zonneweideoverberg.nl werd ook direct geopend, hierop kon men zich aanmelden voor de kennismakingsavond.

Op 10, 11, 12 en 16 november zijn met 16 van de 22 adressen gesprekken gevoerd (variërend van 1 minuut tot een uur) en is de brief overhandigd, bij 6 adressen is alleen de brief gepost. Van de gesproken mensen werd het emailadres genoteerd. In de brief werd gevraagd om de project website te bezoeken en daar contactgegevens achter te laten. In de brief werden aanwonenden uitgenodigd voor een informatiesessie op 1 december, zie Bijlage B.

De reacties tijdens de gesprekken varieerde van zorgen over concurrentie om landbouwgrond tot het aanmoedigen van duurzame energie en interesse om zonnestroom af te nemen. Wat betreft de inhoudelijke ontwikkeling gaven verschillende aanwonenden aan dat zij het belangrijk vonden dat er goed rekening gehouden zou worden met de natuur (er worden veel dieren gespot op de percelen) en dat de zonneweide voor zo min mogelijk overlast moet zorgen (o.a. straling, schittering, geluid, bouwverkeer). De meeste aanwonenden gaven aan betrokken te willen worden bij het (landschappelijk) ontwerp van de zonneweide, een enkeling gaf aan op de kennis en kunde van BHM Solar te vertrouwen.

3. Ophalen wensen en zorgen aanwonenden

December 2021 – januari 2022

Na de kennismaking kenmerkte deze fase zich wat betreft het ophalen wat er leeft in het gebied rondom het initiatief. Overberg is een zelfstandige en hechte gemeenschap wat ook op te merken was bij de bewoners. Veel van hen wilden actief betrokken raken bij het initiatief.

Vanwege de oplopende Covid-19 besmettingen werd de informatiesessie van 1 december helaas geannuleerd. Dit is kenbaar gemaakt via een mail aan alle aanwonenden op 25 november, zie Bijlage C. Tegelijk zijn de aanwonenden in plaats hiervan uitgenodigd voor individuele keukentafelgesprekken en/of digitale bijeenkomsten. Er was geen belangstelling voor de digitale bijeenkomsten.

Keukentafelgesprekken

Er zijn met (zes aparte of groepen van) aanwonenden keukentafelgesprekken gevoerd (in totaal 6). De keukentafelgesprekken stonden in het teken van het ophalen van zorgen en wensen van aanwonenden. Aanwonenden gaven aan betrokken te willen blijven bij het gemeentelijk-/ontwikkelproces en hierover tijdig geïnformeerd te willen worden. Daarnaast wensten zij invloed te uit kunnen oefenen op de invulling van het initiatief. Alle meer inhoudelijke inbreng van aanwonenden is samengevat in [Figuur 6](#) en [Figuur 7](#).

Op 23 december 2021 werd door gemeentede raad het voorstel van het college aangenomen. Naar aanleiding van dit raadsbesluit heeft BHM Solar op 24 december een brief gestuurd naar aanwonenden, zie Bijlage D.

Intermezzo: Heuvelrug Energie (Hé)

Energie Coöperatie Heuvelrug Energie was vanaf het begin van de planvorming betrokken bij het initiatief van BHM Solar. Tussen beide partijen was een uitgesproken intentie om Zonneweide Overberg samen te ontwikkelen.

Omdat Hé zich niet kon vinden in de procesaanpak van de gemeente heeft Hé in aanloop naar het raadsbesluit op 17 december besloten af te zien van verdere gezamenlijke ontwikkeling. Na het raadsbesluit van 23 december zijn er in januari nog drie gesprekken gevoerd tussen BHM Solar en Hé over een mogelijke voortzetting van de gezamenlijke ontwikkeling. Hé heeft geconcludeerd niet door te kunnen gaan met de ontwikkeling binnen de kaders van het Afwegingskader en het conflicterende karakter met haar eigen project langs de A12. Hierop heeft BHM Solar besloten de ontwikkeling zelfstandig door te zetten.

Beide partijen hebben dit toegelicht middels een brief aan de aanwonenden, zie Bijlage E en Bijlage F. Voorafgaand aan dit besluit heeft een groep aanwonenden schriftelijk vragen gesteld over de verhouding tussen BHM Solar en Hé, zie Bijlage T. De genoemde brieven van BHM Solar en Hé kunnen als antwoord hierop beschouwd worden.

4. Randvoorwaarden afstemmen met aanwonenden

Februari – april 2022

Naar aanleiding van de op 1 februari verstuurd brief heeft BHM Solar met vrijwel alle aanwonenden keukentafelgesprekken gevoerd waarbij werd teruggekeken op de eerste periode. Hieruit kwam naar voren dat aanwonenden alleen onder bepaalde randvoorwaarden open stonden om verder inhoudelijk over het initiatief verder te participeren.

Aanwonenden hadden zich deels in groepen verenigd, om samen de belangrijkste voorwaarden voor hen te bepalen. Binnen deze groepen werden de gesprekken met BHM Solar voorbereid en tussen de groepen werden informatie en ervaringen uitgewisseld.

In deze fase zijn er negen keukentafelgesprekken gevoerd, is er met één aanwonende een telefoongesprek gevoerd en is er met een groep schriftelijk contact geweest. Alle communicatie stond in het teken van het vastleggen van de invulling van de randvoorwaarden. Een groep aanwonenden heeft deze ook schriftelijk aan BHM Solar gestuurd, Bijlage U voor deze briefwisselingen. In [Tabel 1](#) hieronder volgt een samenvatting van randvoorwaarden van alle aanwonenden.

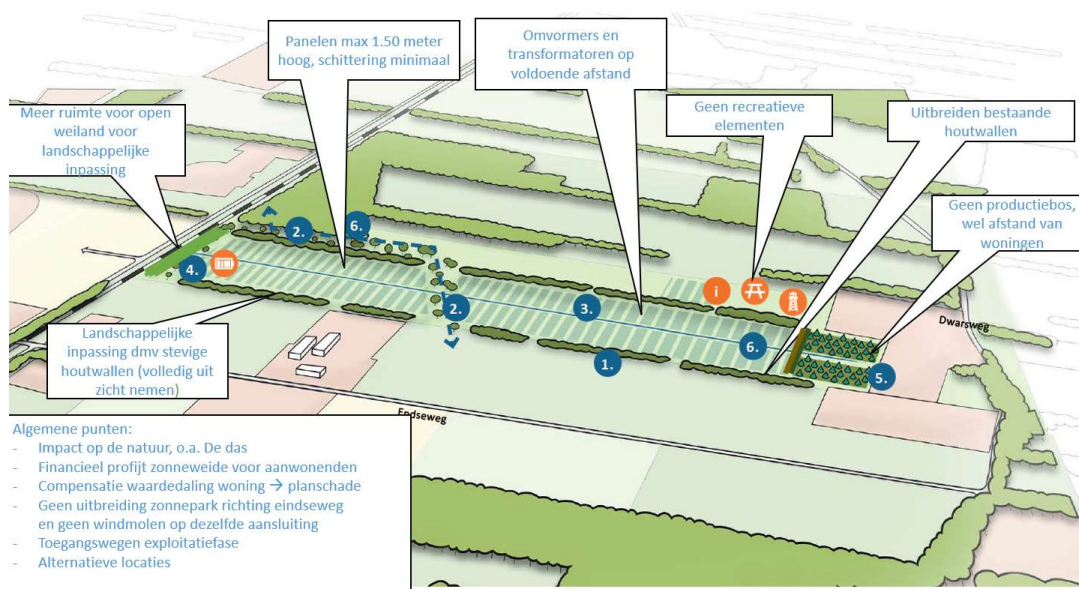
Op basis van alle gevoerde gesprekken heeft BHM Solar geconcludeerd dat het mogelijk is een kwalitatief goede zonneweide te ontwerpen die aan de wensen van aanwonenden voldoet. Middels de toezeggingen die BHM Solar richting aanwonenden gedaan heeft stonden zij open om inhoudelijk over het initiatief in gesprek te gaan.

Tabel 1: Randvoorwaarden aanwonenden en invulling BHM Solar

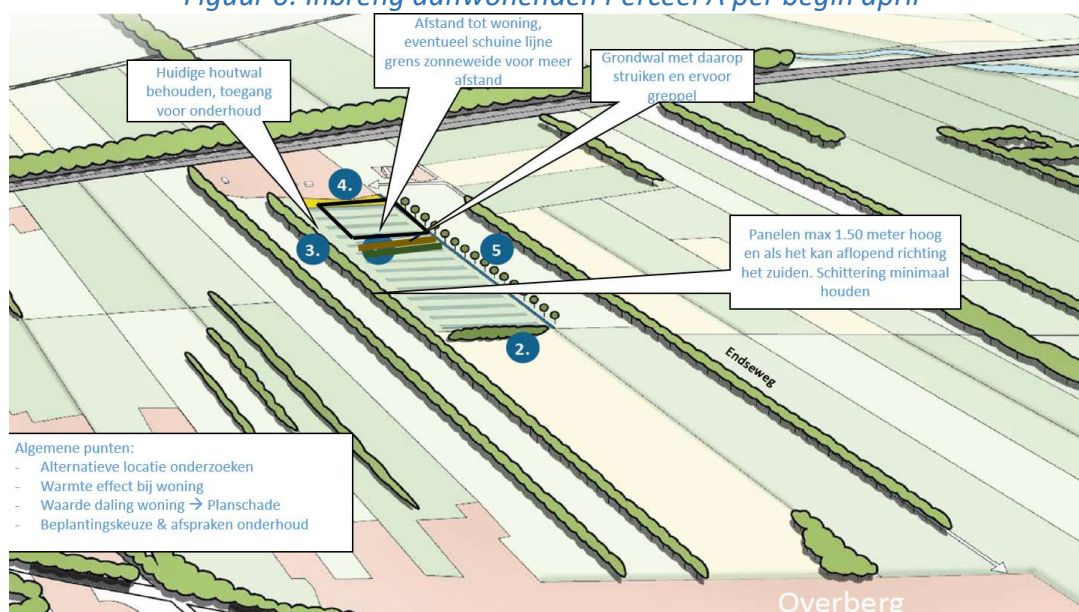
Er wordt een serieuze analyse/inspanning gedaan om te onderzoeken of de locatie voor zonnepanelen van beide percelen verplaatst kan worden.	Grondeigenaren in de omgeving van het huidige plangebied zijn (opnieuw) benaderd. Vanwege uiteenlopende redenen (geen interesse, verplichtingen op de gronden, etc) is er met deze grondeigenaren geen haalbaar alternatief gevonden om locatie van de de zonneweide nu te kunnen verplaatsen.
Er wordt verheldering gegeven over het gebrek aan informatievoorziening/communicatie na de selectie door het college en het besluit van de raad.	Samen met de gemeente is een verklaring opgesteld over de informatievoorziening/communicatie rondom de selectie van de zonneweide en gedeeld met aanwonenden, zie Bijlage G.
Het beheer van de zonneweide wordt degelijk uitgevoerd, bij voorkeur lokaal.	Er is een intentieovereenkomst voor beheer van de zonneweide gesloten met een van de aanwonende die hier kundig in is.
Er wordt een minimale afstand van 100 meter bewaard tot de woningen. Geen van de onderdelen van het zonnepark is zichtbaar vanaf elk van de woningen van alle aanwonenden.	Om elke woning is een cirkel van 100 meter vrijgehouden van technische onderdelen van de zonneweide, zie ook de eerste ontwerp-tekening in Figuur 8 en Figuur 9. Het doel is om de zonneweide volledig uit het zicht te nemen (met name perceel A), de plaatselijke natuur te versterken (o.a. houtwallen, corridor) en het park aan te laten aansluiten bij de landschappelijke beleving van het gebied.
De keukentafelgesprekken worden gewaardeerd, daarnaast worden er ook gezamenlijke momenten met alle aanwonenden georganiseerd.	Er werden door BHM Solar verschillende gezamenlijke momenten georganiseerd (28 april avond voor aanwonenden, 18 juni inloopmiddag voor iedereen en 30 augustus een avond voor aanwonenden).
Samen kunnen we de landschappelijke inpassing en de zonneweide vormgeven.	BHM Solar waardeert de betrokkenheid en inbreng van aanwonenden en heeft deze voor zover mogelijk met voorrang in weten te passen het ontwerp. Dit werd gedaan in meerdere ontwerp iteraties, waarbij de aanpassingen in kleinere groepjes werden besproken. Ontwerp updates werden via de mail met iedereen gedeeld.
De zonneweide bevat geen recreatie, of andere elementen die bezoek aantrekken.	BHM Solar heeft in het ontwerp van de zonneweide geen recreatieve elementen opgenomen.
De komst van de zonneweide draagt geenszins bij aan de mogelijke komst van windmolens in de toekomst en de zonneweide wordt in de toekomst niet uitgebreid.	BHM Solar heeft geen zeggenschap over kabels die eigendom zijn van Tennet en Stedin. Wel heeft BHM Solar een eigen aansluiting op het perceel. Als eigenaar van de aansluiting heeft BHM Solar zeggenschap om te bepalen wat er met de aansluiting gebeurt, i.e. of er een windmolen en/of zonneweide op wordt aangesloten. BHM Solar heeft aangegeven dat het weigeren van het aansluiten van een eventuele windmolen/zonneweide op deze aansluiting het enige is wat er binnen haar

	macht ligt aangaande de ontwikkeling van windmolens. BHM Solar is bereid dit contractueel vast te leggen met aanwonenden.
Er wordt een onafhankelijke beoordeling van mogelijke waardedaling van de woningen gemaakt voordat de zonneweide gerealiseerd wordt.	Waardedaling vanwege planologisch wijzigingen is geregeld via de planschade regeling. BHM Solar laat een quickscan met bijbehorende taxatie uitvoeren om de planschade in kaart te brengen en maakt voor realisatie van de zonneweide afspraken over eventuele planschade met de getroffen aanwonenden.
Er is geen zicht op de zonneweide vanaf de Eindseweg.	BHM Solar versterkt en verlengt de bestaande houtwal, die parallel aan de Eindseweg loopt, om het zicht op de zonneweide te ontnemen.

Alle opgehaalde inbreng van aanwonenden in de eerste fase is visueel weergegeven in de tekening uit het ingediende principeverzoek, zie [Figuur 6](#) en [Figuur 7](#).

Figuur 6: Inbreng aanwonenden Perceel A per begin april

Figuur 7: Inbreng aanwonenden Perceel B per begin april

2

Ontwerpen

1. Eerste ontwerp iteratie met aanwonenden

April – mei 2022

Op basis van alle inbreng tijdens de eerste fase heeft BHM Solar een eerste ontwerp gemaakt, zie hieronder [Figuur 8](#) en [Figuur 9](#). Dit ontwerp werd gepresenteerd op een inloopavond op 28 april, waar vrijwel alle aanwonenden bij aanwezig waren. De avond bestond uit een plenair deel gevolgd door twee parallelle sessies. Tijdens de parallelle sessies werden de aanwonenden in twee groepen verdeeld. De ene groep sprak eerst over het ontwerp met de landschapsarchitect en de andere groep met BHM Solar over algemene zaken rondom de ontwikkeling.

Een aantal punten aangaande het ontwerp dat door aanwonenden werd ingebracht die avond volgt hieronder in [Tabel 2](#).

Tabel 2: Inbreng aanwonenden op het eerste ontwerp

Langs de zuidgrens van perceel A wenst men geen 100 meter afstand van de huizen, maar 100 meter afstand tot de perceelgrenzen	BHM Solar past het ontwerp hierop aan
Een aantal aanwonenden geven aan dat de bestaande houtwal langs de westkant van perceel A niet afdoende is om het park uit het zicht te nemen.	BHM Solar zal het ontwerp van de houtwal uitbreiden zodat deze de zorg van aanwonenden kan wegnemen
Aanwonenden geven aan niet zoveel in een Omgevingsfonds te zien (eerder voorgesteld door BHM Solar) en liever hun woningen te verduurzamen of een interessante regeling om zonnestroom af te nemen van de zonneweide	BHM Solar zal een voorstel doen tot het verduurzamen van woningen, stroom afnemen uit de zonneweide en mee investeren in de zonneweide

De gepresenteerde slides, het eerste ontwerp en een verslag van de avond zijn te vinden in Bijlage K, Bijlage K en Bijlage L.

Op 3 mei is het concept verslag van de avond gedeeld met aanwonenden. Hierop zijn nog een aantal reacties binnengekomen, waarna op 11 mei een nieuw verslag, inclusief de slides van de avond, gedeeld zijn met aanwonenden.

Figuur 8: Eerste ontwerp Zonneweide Overberg perceel A

Figuur 9: Eerste ontwerp Zonneweide Overberg perceel B

2. Tweede en derde iteratie (concept ontwerp) en verdieping overige zaken met aanwonenden

Juni – Augustus 2022

Op basis van de inbreng tijdens de aanwonendenavond en adviezen van de landschapsarchitect en de ecooloog is een tweede ontwerpiteratie gedaan. Het tweede ontwerp, plus voorstellen om een aantal algemene zaken verder op te pakken, is op 1 juni door BHM Solar via mail aan alle aanwonenden verzonden, zie Bijlage M. Daaropvolgend zijn keukentafelgesprekken met aanwonenden (5 gesprekken) gevoerd. Hierin werd per groep aanwonenden dieper gegaan op voor hen relevante onderwerpen.

Op 28 juni heeft BHM Solar een update gestuurd als reactie op haar mail van 1 juni inclusief voorstel aanwonendenregeling, Bijlage P, en een uitnodiging voor de inloopdag op 18 juni in De Buurthucht.

Op basis van alle inbreng van aanwonenden, andere inwoners, experts en de uitkomsten van verschillende onderzoeken is een derde (concept) ontwerp gemaakt. Op 9 augustus wordt dit concept ontwerpvoorstel, inclusief ruimtelijke onderbouwing en dit participatieverslag, gedeeld met aanwonenden via email.

Hieronder volgen per cluster de belangrijkste punten aangaande de ontwikkeling van de zonneweide tijdens de derde iteratie. In het volgende hoofdstuk volgt het concept ontwerp waarin is beschreven hoe de inbreng van aanwonenden is verwerkt.

Tabel 3: Cluster 1, perceel B, verdieping zonneweide

Oostkant: - De rij knotwilgen is niet gewenst omdat deze te dicht bij het naastliggende perceel komen. - Er is ruimte nodig om onderhoud te kunnen doen aan de kavelsloot.	Oostkant - De knotwilgen wordt verplaatst naar de noordkant langs de natuuroever. - Er wordt 4 meter vrij gehouden tussen beplanting en de sloot. Onderhoud wordt jaarlijks gewisseld door BHM Solar en naastgelegen grondeigenaar.
Zuidkant: - Grondeigenaar geeft aan geen kabelsleuf door zijn perceel heen te willen hebben (sleuf vanaf de zonneweide naar Eindseweg).	- BHM Solar onderzoekt met andere grondeigenaar of het mogelijk is de kabelsleuf over zijn perceel te graven.
Westkant: - Er is ruimte nodig om onderhoud te kunnen doen aan de houtwal.	- Er wordt 2 meter vrij gehouden tussen hekwerk en de houtwal. Houtwal onderhoud zal gedaan worden door BHM Solar en de sloot aan de andere kant van de houtwal door een andere grondeigenaar.
Noordkant: - Aanwonenden wenst dat er geen water van de poel naar zijn erf kan stromen. - Aanwonende werkt een voorstel uit voor verdere inrichting (bijv. Bijenleem, hout/stenenhoop, vruchtplanten, wintervoedsel voor o.a. fazanten).	- De hoogte van de nieuwe poel wordt zo dat er een afloop is richting Eindseweg 24 en er geen water die richting op kan stromen. Ook vanaf de poel is er vervolgens weer afloop naar de nieuwe oever/sloot. - BHM Solar neemt voorstel aanwonende over

Tabel 4: Cluster 2, Noordzijde perceel A, verdieping zonneweide

Aanwonenden wensen ook in de winter geen zicht te hebben op de zonneweide.	BHM Solar voegt wintervaste planten toe in de houtwal, zie landschappelijk inpassingsplan voor details.
Aanwonenden wensen dat de houtwal niet helemaal doorloopt tot aan het spoor.	BHM Solar verlengt/versterkt de houtwal tot de hoogte van het hekwerk, het deel tussen het hekwerk en het spoor wordt ongemoeid gelaten.
Aanwonenden hebben liever geen bouwverkeer langs hun woning.	BHM Solar beoogt de bouwroute via perceel van grondeigenaar op de Dwarsweg.

Tabel 5: Cluster 3, westzijde perceel A, verdieping Zonneweide

Aanwonenden wensen een verklaring van de grondeigenaar dat hij zijn grond (perceel 224 specifiek) niet zal inzetten voor toekomstige uitbreiding van de zonneweide.	BHM Solar heeft grondeigenaar bereid gevonden dit te willen verklaren en faciliteert een verklaring tussen grondeigenaar en aanwonenden.
Aanwonenden blijven zich zorgen maken over het zicht vanuit hun woningen op de zonneweide. Ze wensen een ondoordringbare houtwal die vanaf het begin het zicht op de zonneweide volledig ontnemt en dit in alle seizoenen doet.	BHM Solar verwerkt wintervaste beplanting in de houtwal en door het toevoegen van een grondwal met daarop de beplanting is vanaf het begin een acceptabele hoogte om de zonneweide uit het zicht te ontnemen.
Aanwonenden zijn benieuwd naar de aanwonendenregeling.	BHM Solar heeft een aanwonendenregeling uitgewerkt, zie 5.1 Aanwonendenregeling.
Aanwonenden wensen dat er geen bouwverkeer plaatsvindt over het perceel van Eindseweg 5 of over de percelen langs de Eindseweg richting de zonneweide.	BHM Solar beoogt de bouwroute via perceel van grondeigenaar op de Dwarsweg.

Tabel 6: Cluster 4, zuidzijde perceel A, verdieping Zonneweide

Aanwonenden hebben in een eerder stadium aangegeven dat zij 100 meter afstand tot hun percelen wensen in plaats van 100 meter tot hun woningen. Hier is door BHM Solar invulling aan gegeven. Dit levert echter een ontwerp op met geen rechte lijn aan de zuidzijde. Aanwonenden geven aan dat ze een rechte lijn wensen aan de zuidzijde van de zonneweide.	BHM Solar komt aanwonenden hierin nader tegemoet, en past het ontwerp aan, zodat de afstand van de perceelgrenzen minimaal 100 meter blijft, maar waarbij er ook een rechte lijn ontstaat.
Aanwonenden wensen wat zicht betreft een open weiland met koeien, een afscherming van de zuidgrens met een haag of soortgelijk, de houtwal aan de oostzijde verlengt naar het beeld naar de houtwal die al aanwezig is en een verdikking van het aantal panelen op het perceel ten behoeve van verdere opschuiving zuidgrens	BHM Solar heeft met de grondeigenaar afgestemd dat hij zijn koeien gaat laten grazen op het weiland, BHM Solar realiseert hiervoor een dam met duiker over de sloot. Langs de zuidgrens van het park komt een struweelsingel ter inpassing van het park, details hiervan werden eerder in de profielen aangegeven. Aanwonenden krijgen hiervan een visualisatie te zien. BHM Solar optimaliseert het aantal panelen op het perceel, met in acht nemende bodemkwaliteit, landschappelijke inpassing en ecologie.

Aanwonenden wensen zekerheid over het feit dat ze de zonneweide niet zullen horen. Ze hebben bij een andere zonneweide gekeken en ondervinden daar veel geluid	BHM Solar zegt toe ruim aan alle geldende geluidsnormen te zullen voldoen en legt uit dat door ruime afstand te houden tot de woningen er geen geluid hoorbaar zal zijn. Mocht na realisatie van de zonneweide de zonneweide voor waarneembaar geluidsverschil zorgen, dan zal BHM Solar maatregelen treffen om het geluidsniveau te reduceren.
Aanwonenden wensen dat de huidige ontsluitingsweg van Landgoed de Laan naar de agrarische percelen in de toekomst niet meer gebruikt wordt. Als idee wordt geopperd om het Landgoed recht van overpad te bieden op een nieuw aan te leggen weg. Mogelijk dat de komst van de zonneweide hier een oplossing voor kan bieden	BHM Solar heeft verschillende opties besproken met naastgelegen grondeigenaren. Helaas kan BHM Solar geen ontsluitingsweg aanleggen waarop zij recht van overpad kan aanbieden naar de gronden van het landschap, omdat BHM Solar geen eigenaar is van de gronden dat dat zou kunnen faciliteren. De grondeigenaren zien het niet zitten om recht van overpad te verlenen. Wel wil een grondeigenaar faciliteren dat de huidige ontsluitingsweg de komende jaren niet meer gebruikt hoeft te worden door de nieuw aan te leggen weg ook beschikbaar te stellen voor het Landgoed (op overleg basis).
Aanwonenden wensen een schriftelijke bevestiging van de gemeente dat er een plan zonder recreatie kan worden ingediend.	BHM Solar heeft een schriftelijke reactie van de gemeente aan aanwonenden verstuurd.
Aanwonenden geven aan geen vertrouwen te hebben in de wettelijk vastgestelde planschade methode. Kern van het wantrouwen is dat de methode niet overeenkomt met hoe zij de waardedaling van hun woningen beleven. Ten eerste neemt de planschade taxatie t.o.v. de nieuwe situatie in acht welke mogelijkheden er binnen de huidige bestemming zijn en niet (zoals bewoners wensen) puur het huidige gebruik van de bestemming. Ten tweede is er een de planschade procedure sprake van een eigen risico voor woningeneigenaren. Dit deel wordt wettelijk niet vergoed indien er sprake is van planschade.	BHM Solar is van mening dat de planschade methode, die volgt uit wettelijke regelgeving, de meest voor de hand liggende methode is om vast te stellen wat de waardevermindering door de zonneweide is. Deze methode wordt toegepast voor alle andere planologische veranderingen (zoals bijvoorbeeld woningbouw) en is daardoor ook toepasbaar voor een zonneweide. BHM Solar zal op basis van de planschade inventarisatie gesprekken aangaan met de getroffen aanwonenden om een regeling te treffen.
Aanwonenden vragen of ook de installatie van zonnepanelen onderdeel zijn van de aanwonendenregeling. Aanwonenden zien de aanwonendenregeling niet als compensatie van hun woongenot.	BHM Solar licht toe dat er meer wordt geboden dan gebruikelijk is voor zonneparken en dat zij niet verder kan gaan dan de regeling welke is gebaseerd op een bijdrage van 0,50 euro per opgewekte MWh. Ter inzicht wordt uitgelegd dat in de gedragscode wind op land een bedrag van 0,50 euro per opgewekte MWh is opgenomen ter compensatie van de aanwonenden. Voor zon op land wordt normaliter geen of een veel lagere vergoeding gehanteerd, omdat de impact op aanwonenden veel kleiner is.

	Naast de aanwonendenregeling genieten aanwonenden extra voordelen ten opzichte van anderen wanneer zij investeren in de zonneweide.
--	---

Afronden en opvolgen

NB. De beschreven activiteiten in dit hoofdstuk liggen deels op moment van schrijven in de toekomst.

1. Finaal ontwerp

Augustus – oktober

Op basis van de derde iteratie is er een concept ontwerp gemaakt van de zonneweide. Dit concept ontwerp dient ter basis van de Omgevingstafel op 13 september georganiseerd door de gemeente. Het conceptontwerp en de daar bijhorende stukken, zoals concept ruimtelijke onderbouwing en concept participatieverslag, zijn zoals eerder gemeld, verstuurd naar de aanwonenden op 9 augustus. Op 29 augustus heeft BHM op verzoek van enkele aanwonenden van de Eindseweg een keukentafelgesprek over het concept ontwerp.

Op 30 augustus is er inloopavond voor aanwonenden, waarbij ook de gemeente aanwezig is. Tijdens de inloopavond wordt gesproken over de laatste wijzigingen in het ontwerp, het doel van de Omgevingstafel en worden er vragen gesteld over het proces. Het gespreksverslag en de presentatie van deze avond is bijgevoegd als bijlage Q van het participatieverslag.

Op 13 september heeft de gemeente een Omgevingstafel georganiseerd. Ook de aanwonenden zijn aanwezig bij deze bijeenkomst en opgedeeld in vier clusters. Voor elke cluster kon een woordvoerder aanschuiven. Drie van de vier clusters waren aanwezig. Ook waren er allerlei experts van o.a. de gemeente en provincie aanwezig.

Op 19 september en 29 september zijn samen met de landschapsarchitect twee groepen aanwonenden bezocht. In deze gesprekken is verdere detaillering van de landschappelijke inpassing besproken, met name de houtwal aan de westzijde en de struweelsingel aan de zuidzijde (beide perceel A). Dit is verwerkt in het landschappelijk inpassingsplan.

Op basis van de inbreng tijdens de inloopavond, de keukentafelgesprekken en de adviezen van de Omgevingstafel heeft BHM het concept ontwerp verder aangepast en uitgewerkt in een (finaal) ontwerp. Deze is op 4 oktober met alle aanwonenden gedeeld. De aanwonenden kunnen aangeven of ze zich in de laatste aanpassingen kunnen vinden, voordat het finale ontwerp met de gemeente wordt gedeeld voor beoordeling.

Tabel 7: Inbreng aanwonenden op derde iteratie

Aanwonenden blijven zich zorgen maken over het zicht vanuit hun woningen op de zonneweide. Ze wensen meer inzicht in de impact vanuit hun woonkamer	BHM Solar heeft een nieuwe dwarsdoorsnede met zichtlijnen uit vanuit het perspectief van de Eindseweg uitgewerkt en besproken met aanwonenden
Een aantal aanwonenden geven aan dat de nieuwe locatie van de transformatoren mogelijk in een zichtlijn liggen vanuit de woningen	BHM Solar heeft de locatie van de transformatoren iets aangepast, zodat de afstand tot de woningen gelijk blijft, maar dat de transformatoren wel meer achter bebouwing komt te liggen.

Aanwonenden geven aan nog onvoldoende inzicht te hebben hoe de struweel aan de zuidzijde wordt opgebouwd en eruit komt te zien.	BHM Solar heeft een visualisatie vanuit de tuin van een aanwonende uitgewerkt. Daarnaast is er een bezoek op locatie geweest met de landschapsarchitect om verder de wensen en mogelijkheden te bespreken
Aanwonenden geven aan meer inzicht te willen krijgen in de specifieke inheemse beplanting die in de houtwal evenwijdig aan de Eindseweg wordt versterkt.	De landschapsarchitect heeft een veldbezoek gebracht en onderzocht welke specifieke beplanting er in de houtwal aan de zuidzijde zit, om dit ook gelijkwaardig door te trekken voor de volledige houtwal.

2. Opvolging procesparticipatie

Oktober – december 2022

Na het delen en bespreken van het finale ontwerp zijn met een aantal aanwonenden nog gesprekken geweest. Deze gingen met name over een overeenkomst om besproken zaken met elkaar vast te leggen (zoals het niet aansluiten van windmolens). Daarnaast is in overleg de locatie van de bouwweg nog opgeschoven, maar naar het westen.

3. Afstemmen uitvoering

Januari 2023 tot en met levensduur zonneweide

Ook in de fase tot aan de bouw van de zonneweide en gedurende de exploitatiefase zal BHM Solar in nauw contact blijven met aanwonenden. Aanwonenden zullen per e-mail op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen en waar nodig worden keukentafelgesprekken en/of bijeenkomsten georganiseerd.

3.2 Participatie met inwoners van Overberg

Inwoners van Overberg zijn actief benaderd om mee te participeren. Op 31 maart is er een brief naar alle huishoudens in Overberg verstuurd om hen te informeren over de zonneweide en zijn zij geattendeerd op de website www.zonneweideoverberg.nl, zie Bijlage I. Men werd gevraagd bij interesse hun gegevens achter te laten op de website. Hierop hebben 40 mensen hun interesse kenbaar gemaakt, waarbij ook enkele vragen werden gesteld (zie Tabel 7).

Alle 40 geïnteresseerden zijn 7 juni per mail uitgenodigd voor een inloopdag op 18 juni, zie Bijlage N. Dezelfde uitnodiging is ook naar de aanwonenden verstuurd. De inloopdag werd ook aangekondigd op de projectwebsite en het gemeentenieuws en de gemeente website.

Op 18 juni vond de inloopdag in De Buurthucht plaats. Deze was aangekondigd via e-mail, de website en via gemeentelijke communicatie. De inloopdag was ook toegankelijk voor andere inwoners uit de gemeente. Verspreid over de middag zijn er zo'n 30 verschillende huishoudens, waarvan de meeste uit Overberg, langsgelopen om kennis te nemen van het initiatief. De reacties verschilden van mensen die principiële bezwaren hadden tegen zonnenvelden tot mensen die de ontwikkeling sterk aanmoedigden. Over het algemeen waren de reacties positief en waren mensen geïnteresseerd naar mogelijkheden om verder te participeren in de zonneweide.

De posters van de inloopdag zijn te vinden in Bijlage O.

Figuur 10: Impressie van de inloopdag 18 juni

Na afloop van de inloopdag hebben 3 mensen zich nieuw aangemeld op de website zodat zij betrokken blijven bij het ontwikkelproces.

Tabel 7 is een samenvatting van de reactie van inwoners uit Overberg (en Utrechtse Heuvelrug) die zijn ontvangen per email, telefoon en/of op de inloopdag.

Tabel 7: Overzicht inbreng van inwoners Overberg, Utrechtse Heuvelrug

Wat zijn de mogelijkheden wat betreft investeren in de zonneweide? En wat levert dat op?	Zie financiële participatie.
Hoe kunnen we stroom afnemen van de zonneweide?	Zie financiële participatie.
Levert de zonneweide straks op het lokale netwerk? Kan door de zonneweide teruglevering van zonnepanelen op woningen stagneren door overbelasting van het net?	De zonneweide krijgt een eigen aansluiting naar het centrale elektriciteitsstation. De productie van de zonneweide heeft hierdoor geen invloed op overbelasting van het net rondom woningen.
Crypto, NFT en blockchain kunnen een bijdrage realiseren in de financiering en betrokkenheid van iedereen die daar een uitdaging in ziet. Gebruiken jullie deze nieuwe ontwikkeling als mogelijkheid om hierop een vernieuwing in te zetten?	Technologisch gezien zou dit een verbetering zijn voor alle processen. Echter zien wij ook een aantal belemmeringen die voornamelijk te maken hebben met de acceptatie van crypto's. Ook in de uitvoering is bijvoorbeeld het zelf hosten van een wallet om de NFT in op te slaan een barrière voor een algehele uitrol. Zoals vaak bij nieuwe technologie is de implementatie niet

	afhankelijk van de techniek, maar van de gebruiker.
Hoe is bepaalt wie aanwonenden zijn en wie niet?	Zie hoofdstuk 2.2.1
Waarom wordt er gekozen voor een zonneweide en niet zon op dak?	Zie hoofdstuk 1.1
Worden er in de toekomst nieuwe ontwikkelingen verwacht die mogelijk zijn dankzij de zonneweide zoals het plaatsen van een zoutwater batterij?	Het is mogelijk dat er opslag techniek wordt ontwikkeld in de toekomst, hier zijn echter geen plannen voor.
Overberg ligt hoger dan perceel B, wordt hier rekening mee gehouden werd met de landschappelijke inpassing?	Er zijn door BHM Solar zichtlijnen gemaakt om de juiste hoogte van de struweelsingel aan de zuidkant van perceel B te bepalen, zie het landschappelijk plan.

3.3 participatie met inwoners van Utrechtse Heuvelrug

Inwoners van de gemeente Utrechtse Heuvelrug werden passief betrokken bij de participatie in de ontwikkelfase middels de project website en het gemeentelijke nieuws. Hierop zijn verschillende reacties binnen gekomen, voornamelijk van mensen die interesse hebben om stroom af te nemen of te investeren in de zonneweide. Deze mensen hebben wij gesproken via mail, telefoon en/of op de inloopdag van 18 juni (zie hierboven bij Inwoners Overberg). Alle geïnteresseerden hebben hun contactgegevens achtergelaten voor onze interesselijst. Deze interesselijst wordt door BHM Solar benaderd zodra de project financiering wordt rondgemaakt.

3.4 Participatie met MKB

De volgende MKB ondernemers zijn betrokken in het participatieproces:

Tabel 8: Overzicht MKB

Van Ginkel Groep Veenendaal (hoveniers)	Via twee aanwonenden is de Van Ginkel Groep in Veenendaal betrokken bij het ontwerp van de zonneweide. Van Ginkel heeft input geleverd op de landschappelijke inpassing en de ecologische kansen rondom de zonneweide.
Schimmel Overberg	Loonwerkbedrijf Schimmel voert op dit moment de loonwerkzaamheden uit op alle percelen in het plangebied. Zij hebben hun interesse kenbaar gemaakt voor een haalbaarheidsstudie voor zon op dak.
Schapenherder	Eén van de grondeigenaren en één van de aanwonenden heeft kenbaar gemaakt schapen te kunnen laten grazen op de zonneweide.

3.5 Participatie met belanghebbende organisaties

Hieronder volgt per belanghebbende organisatie wat er besproken is aangaande de zonneweide:

a. Gemeente Utrechtse Heuvelrug

De Gemeente is vanaf het begin van de planontwikkeling betrokken door BHM Solar bij de planontwikkeling. De rol van de gemeente is meerledig geweest gedurende de ontwikkeling, zowel adviserend, betrokken bij participatie en als bevoegd gezag.

Als eerste adviseren de ambtenaren over het initiatief. Dit zijn onderwerpen die betrekking hebben op de ruimtelijke kwaliteit en onderbouwing, zoals bijvoorbeeld het onderwerp archeologie.

Ten tweede zijn de gemeente ambtenaren betrokken geweest bij de participatie rondom de zonneweide. Naar reflectie over haar eigen rol heeft de gemeente besloten actiever te communiceren over haar eigen processen en meer aanwezig te zijn gedurende de participatie. Daarom zijn er bij de aanwonendenavond van 28 april en tijdens de inloopdag op 18 juni ook gemeente ambtenaren aanwezig geweest. Daarnaast verzorgd de gemeente communicatie richting betrokkenen over o.a. de Omgevingstafel en het besluitproces.

De gemeenteraad is tijdens het proces tweemaal geïnformeerd over het initiatief. De eerste maal tijdens het raadsinwerkprogramma van op 21 april. Dit gebeurde door middel van een presentatie door BHM Solar op het gemeentehuis. Op 7 juli is een tussentijdse rapportage van het participatieproces digitaal gedeeld. Tevens zijn er tijdens de inloopdag van 18 juni verschillende raadsleden langsgekomen om kennis te nemen van de ontwikkeling.

Als laatste beoordeelt de gemeente (ambtenaren, college en raad) het initiatief op basis van haar Afwegingskader.

Ook na de beoordeling blijft er intensief contact met de gemeente gedurende de vergunningsprocedure, bouwvoorbereiding, bouwfase en exploitatiefase.

b. Provincie Utrecht

De provincie Utrecht is door de gemeente uitgenodigd voor een werkbezoek op locatie. Deze vond plaats op 28 maart. Hierbij waren ook BHM Solar en landschappelijk adviesbureau Antea aanwezig. Een verslag van dit werkbezoek is te vinden in Bijlage H.

Op 24 mei 2022 is er een afspraak met de afdeling Natuur en Landschap geweest. In dit gesprek gaf de provincie het advies om een ontheffing in het kader van de wet natuurbescherming aan te vragen aangaande de das. BHM Solar zal naar aanleiding van het onderzoek van Antea naar de das deze ontheffingsprocedure starten.

c. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Naar aanleiding van het schriftelijke advies van de VRU is er op 28 juli 2022 een verdiepend gesprek gevoerd met de VRU. Hierin zijn verschillende onderwerpen besproken. Ten eerste de bereikbaarheid van de zonneweide. De brandweer krijgt de mogelijkheid om het terrein te betreden. Ook wordt de zonneweide zo gebouwd dat de brandweer alle onderdelen kan bereiken. Ten tweede komt er langs de zonne-installatie een strook van grasland, waardoor een eventuele brand moeilijker overslaat op naastgelegen begroeiing. Ten derde is de bluswatervoorziening voor perceel A waarschijnlijk te ver, BHM Solar onderzoekt of het nodig is om een brandput te slaan. Voor perceel B ligt een bluswatervoorziening op acceptabele afstand. Ten vierde wordt de elektrische veiligheid van de brandweer gegarandeerd door de mogelijkheid om onderdelen uit te (laten) schakelen.

d. Regionale netbeheerder Stedin

Bij Stedin is in een vroeg projectstadium een transport indicatie en een prijsopgave aangevraagd voor een netaansluiting van 10 MVA op het netstation in Veenendaal. Gedurende de uitvraagperiode van de gemeente is er een officieel offerteverzoek ingediend. Dit verzoek werd gedaan voordat Stedin op 12 oktober 2021 congestie afkondigde in een groot deel van Utrecht en geen nieuwe offertes meer uitbracht. Het offerteverzoek voor Zonneweide Overberg is daarom wel in behandeling genomen door Stedin. Op 1 april heeft Stedin een offerte verstuurd voor een tracé studie. Naar verwachting zal de offerte voor de netaansluiting en bijbehorende aanbesteding begin oktober verstuurd worden door Stedin.

e. Waterschap Vallei en Veluwe

Op 5 april is de digitale Watertoets ingevuld waarna er een eerste afspraak is gepland met het Waterschap Vallei en Veluwe. Na deze afspraak is er nog een werkbezoek aan Perceel B geweest op 8 juni om verbeteringen van de waterhuishouding door te nemen.

Het Waterschap staat verder positief ten opzichte van het initiatief. Voor meer inhoudelijke zaken aangaande het Waterschap wordt verwezen naar de Ruimtelijke Onderbouwing, hoofdstuk Water.

f. Overbergs Belang

BHM Solar heeft op 22 maart 2022 gesproken met het voltallige bestuur van Overbergs Belang om de plannen voor de zonneweide toe te lichten. Overbergs Belang heeft met interesse kennis genomen van het initiatief. Mede vanwege de Covid situatie heeft Overbergs Belang nog weinig met Overbergers over duurzame energie kunnen spreken en acht zich niet voldoende in staat om een standpunt namens Overberg in te nemen. Overbergs Belang blijft daarom neutraal en pragmatisch ten opzichte van het initiatief en pakt graag de ruimte om kritisch mee te denken.

Een delegatie van Overbergs Belang is ook aanwezig geweest op de inloopdag van 18 juni 2022. Daar is gevraagd of Overbergs Belang een duurzaam doel zouden hebben voor een eventueel Omgevingsfonds. Na intern overleg heeft Overbergs Belang laten weten dat er op het moment van schrijven geen capaciteit in de organisatie beschikbaar is om hier invulling aan te geven.

g. Vereniging voor Dorp & Natuur Amerongen-Leersum / Federatie Groene Heuvelrug

BHM Solar heeft half februari contact gezocht met de Vereniging voor Dorp & Natuur. Deze afspraak volgde uiteindelijk op 14 juli 2022. Daaraan voorafgaand heeft BHM Solar het ontwerp met de vereniging gedeeld. De vereniging vormt samen met Vereniging Maarn en Maarsbergen Natuurlijk, Vereniging Leefbaar Doorn, Vereniging tussen Heuvelrug en Wetering (Driebergen) en de Vereniging Bewonersbelangen Maarn Maarsbergen de Federatie Groene Heuvelrug. De Vereniging Dorp & Natuur heeft de Federatie Groene Heuvelrug ingelicht over het initiatief.

Tussendoor is er ook contact geweest tussen de dassenwerkgroep van de vereniging en de ecooloog betrokken bij de ontwikkeling van de zonneweide. De dassenwerkgroep heeft aangegeven dat er een burcht bekend is naast het plangebied, maar dat zij geen nadere informatie beschikbaar hebben. Ze wensen graag op de hoogte gehouden te worden van de bevindingen.

Op 14 juli 2022 is besproken dat de vereniging leiding pakt vanuit de Federatie Groene Heuvelrug wat betreft de ontwikkeling van zonneweides in de gemeente. De vereniging staat in de basis positief tegenover de ontwikkeling van zonneweides. Belangrijk voor de vereniging is dat dit voldoet aan de laatste normen, richtlijnen en/of certificering.

De vereniging geeft aan dat ze recreatie geen geschikte toevoeging achten van de zonneweide. Daarnaast wordt aangegeven om een back-up plan te maken indien de verwachte biodiversiteitsontwikkeling niet gaat zoals bedacht. BHM Solar zal dit bespreken met de beheerder van het groen.

Andere onderwerpen die besproken zijn:

- Geluid
- Activiteiten rondom een zonneweide
- Lichtinval en het gebruik van bifacial panelen
- Landschappelijke inpassing
- Hoogte van de opstelling
- Waterstand

h. Stichting Heg en Landschap

Stichting Heg en Landschap is begin april, op aanraden van een aanwonende, door BHM Solar benaderd met de vraag of ze mee willen denken in het ontwerp van de zonneweide, of er interesse is om plantmateriaal te leveren en om te ondersteunen bij de aanplanting. De stichting heeft aangegeven hiervoor open te staan.

Op 26 juli 2022 is er een gezamenlijk veldbezoek geweest. Tijdens het bezoek heeft de Stichting advies gegeven over het beplantingsplan, de aanleg en het beheer van de zonneweide. Tevens heeft de Stichting aangeboden plantmateriaal van autochtone herkomst met NAK certificaat te leveren. Er blijft contact over verdere invulling.

i. Energie coöperatie Heuvelrug Energie (Hé)

Heuvelrug Energie was betrokken in de planvorming van het project en eerste deel participatie, zie ook het intermezzo op pagina 13. Later is Hé als stakeholder geïnformeerd over de voortgang. Een afvaardiging van Hé was aanwezig bij de inloopdag van 18 juni 2022. Daar hebben zij aangegeven graag op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en waar mogelijk te kunnen helpen. We zijn blij met de goede relatie met Hé en blijven in contact over de voortgang.

j. Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU)

Naar aanleiding van de positieve second opinion van de NMU, na de selectie van het initiatief door de gemeente, is er een vervolgesprek geweest op 18 maart. Hierin hebben zij hun positieve beoordeling verder toegelicht, een aantal tips gegeven zoals een natuuroever, gebruik maken van een natuurlijke omheining, gradiënten in het terrein gebruiken en een aantal algemene gegevens voor de verdere ontwikkeling. De NMU gaf aan dat er geen tijd is om verder project specifiek betrokken te raken, vanwege het feit dat ze daar de mankracht niet voor hebben.

k. Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid Veenendaal-Rhenen (IVN)

Met de IVN Veenendaal-Rhenen is vanaf begin maart 2022 contact geweest per telefoon en mail. Hieruit zijn geen inhoudelijke punten met betrekking tot de zonneweide naar voren gekomen.

4. Verrijking van het plan met inbreng van alle stakeholders

In dit hoofdstuk volgt een overzicht van de belangrijkste ontwerpwijzigingen die met inbreng van alle stakeholders zijn doorgevoerd. Daarna volgt er nog een uiteenzetting van randzaken die belangrijk waren voor aanwonenden.

4.1 Ontwerp

Het ontwerp van Zonneweide Overberg is in grote mate positief beïnvloedt door de kennis en kunde van lokale stakeholders. Samen met aanwonenden is voor beide percelen gezocht naar de optimale invulling. Hieronder is schematisch op de kaart aangegeven wat de wensen van de aanwonenden waren en hoe deze in het plan zijn verwerkt:

Figuur 11: Overzicht aanpassingen perceel A

1. Aanwonenden wensen een open zone. Enerzijds zodat er uitzicht blijft behouden vanuit de woningen en anderzijds zodat dieren zoals de das kunnen migreren.
Om de oorspronkelijke zichtlijnen te behouden is er gekozen om een strook voedselrijk grasland te behouden aan de noordzijde van het plangebied. Dit sluit tevens goed aan bij hoe de das het perceel gebruikt. Ook wordt de houtwal langs de westzijde tot aan de zonnepanelen versterkt, zodat het doorzicht voor aanwonende behouden blijft.
2. Alle aanwonenden wensen voldoende afstand tussen de woningen en het zonnepark
Op verzoek van aanwonenden ligt de grens van de zonnepanelen tenminste 100 meter van hun woningen. Voor de zuidzijde van perceel A geldt daarnaast dat aanwonenden wensten 100 meter afstand van hun erfgronden wensten en dat de grens recht werd gemaakt, dit is aanvullend ook aangepast. Voor Dwarsweg 58 was dit echter niet mogelijk, zie 4.2.5.
3. Aanwonenden wensen uitzicht vanaf de Haarweg.
Hier zorgt een fruitboomgaard zowel voor een verder uitzicht voor aanwonenden van Haarweg 11A als voor een meer diverse voedselvoorziening voor de das.
4. Aanwonenden wensen geluidsobjecten zo ver als mogelijk van de woning en wensen deze niet te zien
De transformatoren zijn halverwege het park geplaatst zodat deze zo ver als mogelijk van elke woning gesitueerd zijn en tegelijk op voldoende afstand van het spoor. De afstand tussen de woningen en de transformatoren is vele malen groter dan de minimale geluidsnorm voorschrijft. Door het plaatsen van de transformatoren achter de boerderij staan deze niet in de zichtlijn van aanwonenden.
5. Aanwonenden maken zich zorgen dat de natuur achteruit gaat door de komst van de zonneweide, aanwonenden zien graag dat het hekwerk passeerbaar is voor klein wild
BHM Solar heeft ecologisch advies ingewonnen en voegt elementen in om de impact op bestaande soorten minimaal te houden en/of bestaande/andere soorten te versterken, zoals het toevoegen van fauna passages in het hekwerk voor klein wild.
6. Aanwonenden wensen geen recreatie als onderdeel van het plan en dit schriftelijk bevestigd door de gemeente
Aanwonenden hebben geen behoefte aan mensen dichtbij hun achtertuin omwille van de privacy en maken zich zorgen over de veiligheid op de Dwarsweg met toenemend verkeer. De recreatieve elementen zijn uit het plan gehaald. BHM Solar heeft van de gemeente een schriftelijke bevestiging doorgestuurd aan aanwonenden.
7. Aanwonenden zouden graag koeien zien grazen in de open ruimte tot aan het zonnepark. Aanwonenden wensen dat de struweelsingel op een flauw talud komt en dat deze in de winter dicht wordt aangezet.
Het productiebos in het oorspronkelijke plan is vervangen voor een agrarisch/voedselrijk grasland. De veehouder zal deze weide blijven gebruiken als grasland voor zijn koeien. Om dit mogelijk te maken wordt er een doorgang gecreëerd in de houtwal. In het laatste ontwerp is de struweelsingel zo gemaakt zoals de aanwonenden dat wensen. Door deze breder te maken, planten dicht op elkaar te planten, het assortiment aan te passen en een talud onder de struweel aan te brengen.
8. Aanwonenden willen dat de zonneweide uit het zicht genomen wordt gezien vanaf de Eindseweg, ook in de winter.
Door de houtwal te verlengen inclusief wintervaste beplanting en aan te sterken wordt de landschappelijke kwaliteit verhoogt en tegelijk het zonnepark uit het zicht genomen. In het laatste ontwerp is de houtwal verder verdicht en het assortiment aangepast.
9. Aanwonenden willen de zonneweide niet horen
BHM Solar is er van overtuigd dat aanwonenden geen geluidsoverlast van de zonneweide zullen ervaren, mede op basis van de uitgevoerde geluidsstudie. De afstand tot geluidproducerende objecten is groot (> 250 meter). In het onwaarschijnlijke geval toch blijkt dat er hoorbaar overlast is, heeft BHM Solar toegezegd dat te onderzoeken en extra maatregelen te nemen. BHM Solar is bereid dit vast te leggen met betreffende aanwonenden.

Figuur 12: Overzicht aanpassingen perceel B

1. Aanwonenden wensen afstand tot aan het zonnepark. Tevens willen zij actief meedenken in de ontwikkeling en betrokken zijn bij het beheer van het park. Aanwonenden zien daarnaast mogelijkheden om de wateroverlast die aanwonenden ervaren op te lossen
In overleg met de aanwonenden op Eindseweg is de noordzijde van het plangebied vrijgehouden van zonnepanelen en op een andere manier ingevuld. Hierin is ruimte gemaakt voor een natuurpoel en natuuroever, die beiden tevens de wateroverlast voor aanwonenden zullen verminderen. Het uitgegraven zand wordt gebruikt om een verhoging te maken en de grond zal worden ingezaaid met kruidenrijk grasland om de biodiversiteit te vergroten. Op idee van de aanwonenden wordt er een passage voor groot wild gemaakt in de bestaande houtwal.
2. Aanwonenden wensen voldoende afstand tussen de woningen en het zonnepark
Op verzoek van aanwonenden ligt de grens van de zonnepanelen tenminste 100 meter van hun woningen.

3. Aan de oostzijde wensen aanwonenden dat het zicht op het park wordt beperkt, de knotwilgen langs de oostzijde zijn niet gewenst door aanwonende
In overleg met de aanwonenden is er een struweelsingel toegevoegd. In overleg met aanwonenden worden in het noordelijke gedeelte knotwilgen bijgeplant.
4. Aanwonenden en mensen uit het dorp gaven aan dat het dorp een stuk hoger ligt dan het plangebied en maken zich zorgen of er niet op de panelen wordt gekeken.
De struweelsingel aan de zuidzijde wordt verhoogd tot zo'n 3 meter om het zicht te beperken.
5. Aanwonende stelde voor om de zonneweide te laten begrazen door schapen
BHM Solar en dezelfde aanwonende zullen het beweiden door middel van schapen samen organiseren

4.2 Ontwerp suggesties die niet verwerkt konden worden

1. Aanwonenden wensten dat de locatie van de zonneweide (beide percelen) verplaatst werd
BHM Solar heeft in de directe omgeving opnieuw grondeigenaren benaderd of zij open stonden voor het plaatsen van zonnepanelen op hun gronden. Hieruit kwam naar voren dat er onvoldoende beschikbaar grondoppervlakte is om de locatie(s) te wijzigen.
2. Aanwonenden wensen de struweelsingel nabij de sloot in het midden van perceel A smaller maken om zo de zonnepanelen te verdichten en meer afstand van de woningen te creëren
De zonneweide biedt een unieke kans om het historische landschap te versterken en singels opnieuw aan te zetten om de kavelstructuur te behouden. Het verwijderen of smaller maken van singels en struwelen past niet in dit beeld en is daarom onwenselijk.
3. Aanwonenden opperden het idee om een deel van perceel 524 te betrekken in de zonneweide om zo meer afstand tot de woningen te creëren
In een vroeg stadium had de grondeigenaar aangegeven niet mee te kunnen werken aan een zonneweide op zijn gehele perceel. De inzet van een deel van zijn perceel is niet ter sprake gekomen destijds, omdat eerst bij de gemeente werd getoetst of dit haalbaar zou zijn. Toen bleek dat het project als in een vergevorderd participatietraject zat. De gemeente beoordeelde het idee daarom als een te grote wijziging van het initiatief.
4. Aanwonenden willen liever geen of een lager hek rondom de zonneweide.
BHM Solar heeft aangegeven daarvoor afhankelijk te zijn van verzekeringseisen, die pas in een later stadium vastgesteld worden. De basis is een landelijk hek met gaas en houten palen van 2 meter. Afhankelijk van de verzekeringseisen kan dit een ijzeren hek worden van 2 meter of juist een lager hek. BHM Solar geeft de voorkeur aan een iets lager dan 2 meter landelijk hekwerk. Het hekwerk wordt achter de begroeiing geplaatst.
5. Aanwonende wenst ook 100 meter afstand van de zonneweide tot de perceelgrens in plaats van tot de woning
De zonneweide houdt 100 meter afstand tot elke woning nabij het plangebied. Er is met de Dwarsweg gesproken om de zonneweide op 100 meter afstand van de perceelgrenzen te laten starten. Voor Dwarsweg 58 kan dit voorlopig niet doorgevoerd worden en is de afstand van de perceelgrens tot het hekwerk 75 meter.

4.3 Overige zaken

Naast wensen en zorgen met betrekking tot het ontwerp hebben de aanwonenden ook andere wensen besproken met betrekking tot de ontwikkeling van de zonneweide.

1. Aanwonenden wensen profijt te krijgen bij de komst van een zonneweide
BHM Solar heeft een aanwonendenregeling aangeboden. Een aanwonenden kan kiezen voor jaarlijks 2.000 kWh gratis zonnestroom of 10 zonnepanelen inclusief toebehoren en installatie, of equivalent van beide opties. Tevens kunnen aanwonenden met een hoger rendement deelnemen in de zonneweide dan andere investeerders. Zie ook het hoofdstuk over Financiële participatie.
2. Aanwonenden wensen gecompenseerd te worden voor waardedaling van hun woningen
BHM Solar heeft aangeboden op basis van de planschade risico analyse de geleden schade te compenseren. Dit heeft als voordeel dat aanwonenden geen energie hoeft te verspillen aan het opstarten van een planschade procedure van de gemeente. Een groep aanwonenden is het niet eens met deze aanpak en wenst op een andere manier compensatie. BHM Solar is van mening dat er geen beter alternatief is dan de planschade procedure om deze onenigheid op te lossen.
3. Aanwonenden wensen dat de zonneweide goed onderhouden wordt
Voor perceel B is een intentieovereenkomst gesloten voor het beheer van het groen met een van de aanwonenden. BHM Solar acht deze aanwonenden geschikt de zonneweide te onderhouden. Voor perceel A hebben aanwonenden aangegeven voorkeur te hebben voor bekenden van hen, BHM Solar gaat hier het gesprek mee aan.
4. Aanwonenden wensen dat de zonneweide een oplossing kan bieden voor de weg die de percelen van Landgoed de Laan ontsluit via de Dwarsweg.
BHM Solar heeft met grondeigenaren en aanwonenden verschillende opties verkend. Eén van de grondeigenaren gaat een nieuw pad aanleggen om op de percelen van het Landgoed te komen. Grondeigenaar ziet het niet zitten om een recht van overpad te verlenen, maar wil wel meewerken in de vorm dat het Landgoed hier incidenteel (en met zijn toestemming) gebruik van kan maken. Het is niet binnen de macht van BHM Solar om dit ook juridisch vast te leggen.
5. Aanwonenden wensen dat BHM Solar het technisch en juridisch onmogelijk maakt om windmolens aan te sluiten op dezelfde aansluiting en/of de zonneweide uit te breiden
BHM Solar heeft toegelicht dat dit technisch niet kan. Om het juridisch uit te sluiten heeft BHM Solar een contract opgesteld om aanwonenden de zekerheid te bieden dat er geen windmolen wordt aangesloten en dat de zonneweide niet wordt uitgebreid. BHM Solar en aanwonenden zijn in gesprek om overeenstemming te bereiken over dit contract.
6. Aanwonenden wensen dat er geen uitbreiding van de zonneweide plaatsvind richting de Eindseweg (perceel 224)
BHM Solar heeft grondeigenaar bereidt gevonden te willen verklaren deze gronden niet in te zetten voor zonne-energie.
7. Aanwonenden wensen met BHM Solar de tijden voor het bouwverkeer en bouwactiviteiten af te stemmen
BHM Solar zal voorafgaand aan de bouw dit met aanwonenden afstemmen
8. Aanwonenden wensen dat er geen beveiligingscamera's komen, of dat deze in ieder geval niet op hun percelen gericht zijn
BHM zal proberen de camera's gedeeltelijk of helemaal achterwege te laten. Dat kan echter pas na gesprekken met een verzekeraar verder worden gedetailleerd. Mochten er camera's vereist worden door de verzekeraar, dan zal het camerazicht niet buiten de omheining van het zonneveld reiken.

5. Financiële participatie

Om te zorgen dat aanwonenden en inwoners van Overberg kunnen profiteren van de komst van de zonneweide biedt BHM Solar een aantal opties voor financiële participatie. De volgende opties worden door BHM Solar aangeboden:

1. Aanwonendenregeling
2. Omgevingsfonds
3. Stroomafname
4. Investeringsmogelijkheden

5.1 Aanwonendenregeling

Allereerst heeft BHM Solar vastgesteld wie de aanwonenden van de zonneweide zijn. Dit zijn woningen die dicht bij de zonneweide staan en/of zicht hebben op de locatie van de zonneweide.

Het gaat het om de volgende adressen:

Dwarsweg 50	Dwarsweg 54	Eindseweg 4B	Eindseweg 20	Haarweg 9
Dwarsweg 50A	Dwarsweg 54A	Eindseweg 4B-1	Eindseweg 22	Haarweg 11A
Dwarsweg 52	Dwarsweg 58	Eindseweg 7	Eindseweg 22A	
Dwarsweg 52A	Eindseweg 4	Eindseweg 9	Eindseweg 24	
Dwarsweg 52B	Eindseweg 4A	Eindseweg 17	Eindseweg 24A	

Voor de aanwonenden is er een speciale aanwonendenregeling. De missie van BHM Solar is om samen de energietransitie te versnellen. Daarom is er voor een aanwonendenregeling gekozen die bij onze missie past. BHM Solar biedt alle aanwonenden de keuze uit drie opties:

1. de aanwonende neemt gratis 2.000 kWh per jaar zonnestroom af uit de zonneweide gedurende een periode van 15 jaar. Indien mogelijk wordt dit via de energierekening verrekend. Als dit niet mogelijk is, wordt deze stroomafname financieel gecompenseerd, of
2. de aanwonende ontvangt van BHM Solar gratis 10 zonnepanelen inclusief toebehoren en installatie op/nabij de woning, of
3. BHM Solar keert aanwonende eenmalig of jaarlijks een bedrag uit gelijk aan de waarde van optie 1 of 2. In overleg wordt dit dan voor een ander, bij voorkeur duurzaam, doeleinde gebruikt.

Dit zorgt ervoor dat de aanwonenden zelf ook thuis op een duurzame manier stroom op kunnen wekken of gebruiken en er tegelijkertijd financieel op vooruit gaan.

5.2 Omgevingsfonds

De gemeente zal een omgevingsfonds opzetten om lokale duurzame initiatieven te stimuleren. Vanuit de exploitatie van de zonneweide wordt een bijdrage geleverd aan het omgevingsfonds. Voor de eerste 15 jaar is deze bijdrage vastgesteld op 0,50 euro per opgewekte MWh.

5.3 Stroomafname

BHM Solar wilt het voor iedereen in Overberg en de gemeente Utrechtse Heuvelrug mogelijk maken om stroom af te nemen uit de zonneweide. Dit kan geregeld worden door deze stroom via een energieleverancier aan de inwoners van de gemeente te leveren. Het wordt voor inwoners van de gemeente dus mogelijk om via deze energieleverancier de stroom uit de zonneweide te kopen. Daarbij is wel de voorwaarde dat men klant wordt van deze energieleverancier. Welke energieleverancier de stroom uit de zonneweide gaat leveren wordt op een later moment besloten. Meerdere energiemaatschappijen faciliteren deze lokale afname door inwoners.

5.4 Investeringsmogelijkheden

Alle financiële gegevens in deze paragraaf zijn onder voorbehoud. De exacte datum van de bouw is nog niet bekend, en de prijs van zonnepanelen, wisselkoersen, rentepercentages, etc. Kunnen nog wijzigen. Kortom de financiële parameters zijn dus inherent onzeker. Om enig houvast te bieden, wordt in deze paragraaf wel indicatief van waarden gebruik gemaakt.

BHM Solar wil financiële participatie mogelijk maken door alle inwoners van Overberg de mogelijkheid te geven om mee te investeren in de zonneweide, waarbij de aanwonenden als eerste deze kans krijgen. De zonneweide wordt gefinancierd middels projectfinanciering, dit houdt in dat er op basis van de kasstroom financiering wordt verkregen. Het grootste deel van de investering zal worden gefinancierd met bankfinanciering. De bank is bereid om tot 80-90% van het project te financieren. Het overige deel kan deels worden ingebracht door aanwonenden, inwoners van Overberg en inwoners van Utrechtse Heuvelrug door middel van obligaties. De obligatie heeft een lineair of annuïtair aflossingsschema en een looptijd van 10 tot 15 jaar. De minimale inleg wordt €25,- om het toegankelijk te maken voor veel inwoners. De mogelijkheid om in te schrijven voor participatie sluit bij *financial close* van het project, welke op z'n vroegst zal plaatsvinden in het najaar van 2023.

Een obligatie is een financieel product. Om een dergelijk product aan te mogen bieden aan consumenten zijn verschillende vergunningen en accreditaties benodigd, onder andere van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). BHM Solar zal een samenwerking aangaan met een partij die over de juiste vergunningen, accreditaties en ervaring beschikt.

De volgende rentetarieven zijn in mei 2022 bij een vergelijkbaar project aangeboden (Zonneveld de Baakermat, zonnepanelendelen.nl). BHM Solar streeft ernaar een vergelijkbaar aanbod te maken voor de inwoners van de gemeente.

	Rentepercentage	Looptijd
Inwoners Overberg		
Wel investeren, geen stroom afnemen	4,5%	15 jaar
Wel investeren, wel stroom afnemen	6,5%	15 jaar
Inwoners gemeente Utrechtse Heuvelrug		
Wel investeren, geen stroom afnemen	3,5%	15 jaar
Wel investeren, wel stroom afnemen	5,5%	15 jaar

Het rentepercentage is een vast percentage. De obligatie is achtergesteld op de bancaire lening.

5.5 Vergelijking met ingediende initiatief

Gaandeweg het participatieproces werd duidelijk dat de initieel voorgestelde financiële participatie op onderdelen niet het beste aansloot bij de wensen in de omgeving. Hieronder volgt een vergelijking van het voorstel met het voorstel in het ingediende initiatief.

Samen eigenaarschap wordt samen investeren

Aanwonenden en inwoners van Overberg en de rest van de gemeente hebben de mogelijkheid om mee te investeren in de zonneweide. BHM Solar biedt deze optie aan nadat er in de directe omgeving geen interesse was voor lokaal eigenaarschap. BHM Solar is van mening dat dit aanbod voor veel bewoners interessanter is dan eigenaarschap vanwege het geringe risico dat bewoners lopen en het degelijke rendement dat bewoners kunnen behalen.

Uitgebreidere aanwonendenregeling

Naar aanleiding van terugkoppeling van bewoners uit het participatieproces bleek dat zij meer zagen in verduurzaming van nabij gelegen woningen dan in een algemeen omgevingsfonds. Daarnaast was er in eerste instantie geen organisatie die de capaciteit had om een fonds te beheren. Daarom heeft BHM Solar in eerste instantie een riantere aanwonendenregeling voorgesteld.

Zon op dak aanbod wordt (weer) omgevingsfonds

BHM Solar bood eerder aan om voor alle daken in de omgeving een quickscan te maken en voor geïnteresseerden een gratis SDE++ aanvraag te doen. De gemeente heeft aangegeven zelf al veel inspanningen te verrichten op dit onderwerp. Tevens bleek de gemeente toch veel waarde te hechten aan een omgevingsfonds.

Met de gemeente is besloten om de aanwonendenregeling verder uit te breiden en het omgevingsfonds in stand te houden, en daarmee het zon op dak aanbod uit het plan te halen.

Lokale stroomafname blijft

De mogelijkheid voor alle inwoners van de gemeente om stroom af te nemen van de zonneweide blijft hetzelfde.

6. Nadeelcompensatie

De ontwikkeling van een zonneweide veroorzaakt mogelijk planschade. Planschade komt voort uit een planologische wijziging. Deze schade doet zich voor indien in de omgeving van objecten van derden ontwikkelingen plaatsvinden die een nadelige invloed hebben op de waarde van die objecten.

BHM Solar heeft onderzocht of er voor het voorgenomen initiatief risico op planschade is. De kern voor de beoordeling van het risico op planschade wordt gevormd door de planologische vergelijking. Deze bestaat uit de vergelijking tussen het huidige planologische regime en het nieuwe planologische regime.

De realisering van de zonnevelden brengt qua bebouwings- en gebruiksmogelijkheden in planologisch opzicht een verruiming met zich mee. Uit de risico analyse blijkt dat deze verruiming een aantal woningen raakt.

Op de waardevermindering dient het normaal maatschappelijk risico in mindering te worden gebracht. Alleen indien en voor zover de in aanmerking te nemen waardevermindering het normaal maatschappelijk risico overstijgt, bestaat een aanspraak op tegemoetkoming in planschade.

Normaliter wordt een tegemoetkoming in planschade verkregen via een aanvraag bij de gemeente, welke deze vervolgens verhaalt op de initiatiefnemer. BHM Solar wil de woningeigenaren die, volgens de risico analyse, aanspraak maken op planschade aan de voorkant aanbieden om de geconstateerde resulterende planschade te compenseren. Het staat de woningeigenaren daarnaast vrij om een planschade procedure bij de gemeente te starten.

Zoals ook genoemd in hoofdstuk 4.3 verschillen BHM Solar en een groep aanwonenden van mening over deze aanpak.

7. Bijlagen

Bijlage A. Principeverzoek BHM Solar, Zonneweide Overberg

Bijlage B. Brief BHM Solar aanwonenden, bekendmaking initiatief, 11 november 2021

Bijlage C. E-mail BHM aanwonenden, uitnodiging keukentafelgesprekken, 25 november 2021

Bijlage D. Brief BHM Solar aanwonenden, raadsbesluit, 24 december 2021

Bijlage E. Brief Hé aanwonenden, terugtrekken Hé, 29 januari 2022

Bijlage F. Brief BHM Solar aanwonenden, stand van zaken, 1 februari 2022

Bijlage G. E-mail BHM en gemeente, toelichting communicatie zonneweide, 16 maart 2022

Bijlage H. Verslag werkbezoek gemeente en provincie aan planlocatie, 28 maart 2022

Bijlage I. Brief BHM Solar aan Overberg, 31 maart 2022

Bijlage J. Ontwerp versie 1, 28 april 2022

Bijlage K. Slides aanwonenden avond, 28 april 2022

Bijlage L. Verslag aanwonendenavond, 28 april 2022

Bijlage M. E-mail BHM Solar, update proces, ontwerp versie 2 en schetsen, 1 juni 2022

Bijlage N. Uitnodiging BHM Solar inloopdag Overberg, 7 juni 2022

Bijlage O. Ontwerp versie 3 en posters inloopdag, 18 juni 2022

Bijlage P. E-mail BHM Solar aanwonenden, update proces, 28 juni 2022

Bijlage Q. Verslag aanwonendenavond, 30 augustus 2022

Bijlage R. Landschappelijke inpassing zonnepark Overberg

Bijlage S. Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark Overberg

Bijlage T. Brief aanwonenden verduidelijking plan BHM Solar en Hé, 5 januari 2022

Bijlage U. Inbreng randvoorwaarden aanwonenden en invulling daarvan door BHM Solar, 18 februari, 15 maart, 24 maart en 17 juni 2022